



05-4506832



pustaka.upsi.edu.my



Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah



PustakaTBainun



ptbupsi

**PENGARUH KEPIMPINAN GURU TERHADAP PENAMBAHBAIKAN
BUDAYA SEKOLAH DI SEKOLAH RENDAH KEBANGSAAN DI
DAERAH PETALING PERDANA**

NURULAIN BINTI HAMZAH



05-4506832



pustaka.upsi.edu.my



Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah



PustakaTBainun



ptbupsi

**TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH
IJAZAH SARJANA PENDIDIKAN
(PENGURUSAN PENDIDIKAN)
(MOD PENYELIDIKAN)**

**FAKULTI PENGURUSAN DAN EKONOMI
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS**

2018



05-4506832



pustaka.upsi.edu.my



Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah



PustakaTBainun



ptbupsi



ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk menyelidik pengaruh kepimpinan guru terhadap penambahbaikan budaya di Sekolah Rendah Kebangsaan di Daerah Petaling Perdana. Reka bentuk kuantitatif dengan pendekatan deskriptif secara tinjauan digunakan dalam kajian ini. Pemilihan sekolah dijalankan secara persampelan sistematik di mana 20 buah sekolah rendah kebangsaan telah dipilih di daerah Petaling Perdana, Selangor. Kaedah pensampelan rawak telah digunakan untuk memilih seramai 357 orang guru terlatih. Instrumen soal selidik yang digunakan dalam kajian ini. Analisis deskriptif dilakukan untuk menjelaskan tahap kepimpinan guru dan tahap penambahbaikan budaya sekolah, manakala ujian regresi berganda dijalankan untuk menganalisis pengaruh antara pemboleh ubah. Dapatan kajian menunjukkan tahap kepimpinan guru dan tahap penambahbaikan budaya sekolah berada pada tahap tinggi. Analisis regresi pula menunjukkan kepimpinan guru merupakan faktor peramal yang memberikan sumbangan yang signifikan ($R^2 = .539$) ke atas penambahbaikan budaya sekolah. Namun, hanya dua komponen dalam kepimpinan guru merupakan faktor peramal bagi penambahbaikan budaya sekolah iaitu Pengajaran dan Pembelajaran ($\beta = 0.246$ dan $p = 0.00$) serta Budaya Kerjasama ($\beta = 0.385$ dan $p = 0.00$). Kesimpulan daripada kajian menunjukkan kepimpinan guru sememangnya mempengaruhi penambahbaikan budaya sekolah. Implikasi kajian diharap dapat memberi kesedaran kepada para guru bahawa kepimpinan guru meliputi konteks dalam dan luar sekolah serta dapat meningkatkan budaya sekolah yang positif.





THE INFLUENCE OF TEACHER LEADERSHIP ON IMPROVEMENT OF SCHOOL CULTURE IN NATIONAL PRIMARY SCHOOLS AT PETALING PERDANA DISTRICT

ABSTRACT

This study was conducted to identify the influence of teacher leadership on the improvement of school culture in national primary schools at Petaling Perdana district. Quantitative design using descriptive approach through survey method was used in this study. Using systematic sampling technique, 20 national primary schools in Petaling Perdana District, Selangor were selected in this study. Random sampling technique was used to select 357 trained teachers as subject for this study. The instrument used in this study was based on the School Culture Triage Survey (SCTC) instrument and the adapted Teacher Leadership Instrument Guiding Principles in Preparing Teachers for The Future instrument which had been validated using Item-level Content Validity Index (I-CVI). Descriptive analysis was conducted to identify the level of teacher leadership and school culture improvement, while multiple regression analysis was done to describe the influence of variables. Findings showed that the level of teacher leadership and the level of school culture improvement were high. Regression analysis result showed that teacher leadership was a predicting factor that contributed significantly ($R^2 = .539$) to the school culture improvement. However, only two components of the teacher leadership were identified as predictors of the school culture improvement, which were Teaching and Learning ($\beta = 0.246$ and $p = 0.00$) and Collaboration Culture ($\beta = 0.385$ and $p = 0.00$). The study concluded that teacher leadership significantly influenced school culture improvement. It is hoped that this study will create awareness among teachers that teacher leadership includes both the internal and external contexts of school and enhance the positive culture of the school.



KANDUNGAN

Muka surat

PENGAKUAN	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	iv
ABSTRACT	v
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xiv
SENARAI RAJAH	xvii
SENARAI SINGKATAN	xviii
SENARAI LAMPIRAN	xix

BAB 1 PENGENALAN

1.1	Pengenalan	1
1.2	Latar Belakang Masalah	3
1.3	Penyataan Masalah	7
1.4	Tujuan Kajian	10
1.5	Objektif Kajian	10
1.6	Persoalan Kajian	12
1.7	Hipotesis Kajian	13
1.8	Kerangka Konseptual	14
1.9	Kepentingan Kajian	17
1.10	Batasan Kajian	19

1.11	Definisi Operasional	20
1.11.1	Kepimpinan Guru	20
1.11.2	Kepimpinan Melalui Penambahbaikan dalam Pengajaran dan Pembelajaran Pelajar	21
1.11.3	Kepimpinan Melalui Kemahiran Kepimpinan	22
1.11.4	Kepimpinan Melalui Pembangunan Organisasi	22
1.11.5	Kepimpinan Melalui Budaya Kerjasama	23
1.11.6	Kepimpinan Melalui Hubungan dan Kerjasama dengan Komuniti dan Pihak Luar	24
1.11.7	Kepimpinan dengan Menjadi Teladan yang Terbaik dan Pemimpin yang Dirujuk	25
1.11.8	Penambahbaikan Budaya Sekolah	26
1.11.9	Kolaborasi Profesional	27
1.11.10	Hubungan dengan Rakan Sejawat	27
1.11.11	Efikasi Diri	28
1.12	Kesimpulan	29

BAB 2 TINJAUAN LITERATUR

2.1	Pengenalan	30
2.2	Sejarah Kepimpinan Guru	31
2.3	Konsep Kepimpinan Guru	33
2.4	Kepimpinan Guru	35
2.5	Model Kepimpinan Guru	37
2.5.1	Model Kepimpinan Guru (Danielson)	38
2.5.2	Model Standard Pemimpin Guru	41
2.5.3	Model Kepimpinan Guru (York-Barr dan Duke)	42

2.5.4	Model Sfera Kepimpinan Guru untuk Pembelajaran	44
2.6	Komponen dalam Kepimpinan Guru	46
2.6.1	Kepimpinan Melalui Penambahbaikan dalam Pengajaran dan Pembelajaran Pelajar	50
2.6.2	Kepimpinan Melalui Kemahiran Kepimpinan	52
2.6.3	Kepimpinan Melalui Pembangunan Organisasi	53
2.6.4	Kepimpinan Melalui Budaya Kerjasama	54
2.6.5	Kepimpinan Melalui Hubungan dan Kerjasama Dengan Komuniti dan Pihak Luar	55
2.6.6	Kepimpinan dengan Menjadi Teladan yang Terbaik dan Pemimpin Dirujuk	57
2.7	Penambahbaikan Budaya Sekolah	58
2.8	Model Penambahbaikan Budaya Sekolah	63
2.8.1	Kolaborasi Profesional	65
2.8.2	Hubungan dengan Rakan Sejawat	66
2.8.3	Efikasi Diri	67
2.9	Kajian-kajian Berkaitan	71
2.9.1	Kajian Kepimpinan Guru di Malaysia	71
2.9.2	Kajian Kepimpinan Guru di Luar Negara	75
2.9.3	Kajian berkaitan Penambahbaikan Budaya Sekolah di Luar Negara	79
2.9.4	Kajian berkaitan Penambahbaikan Budaya Sekolah di Malaysia	81
2.9.5	Kajian Kepimpinan Guru dan Penambahbaikan Budaya Sekolah di Luar Negara	84
2.9.6	Kajian Kepimpinan Guru dan Penambahbaikan Budaya Sekolah Malaysia	88

2.10	Rumusan	91
------	---------	----

BAB 3 METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	93
3.2	Reka bentuk Kajian	94
3.3	Populasi Kajian	95
3.4	Persampelan Kajian	97
3.5	Instrumen Kajian	103
3.6	Prosedur Kajian	106
3.7	Kajian Rintis	107
3.8	Kesahan Kandungan	108
3.9	Kebolehpercayaan Instrumen	112
3.10	Dapatan Kajian Rintis	114
3.11	Analisis Faktor Eksploratori (EFA)	116
3.11.1	Analisis Faktor Pemboleh Ubah Kepimpinan Guru	119
3.11.2	Nilai Keseragaman Item-item Kepimpinan Guru	120
3.11.3	Jumlah Varian bagi Pemboleh Ubah Kepimpinan Guru	122
3.11.4	Putaran Varimax untuk Pemboleh Ubah Kepimpinan Guru	124
3.11.5	Pengguguran Item Selepas Putaran Varimax dalam Pemboleh Ubah Kepimpinan Guru	125
3.12	Tatacara Pengumpulan Data	126
3.13	Tatacara Penganalisisan Data	127
3.13.1	Analisis Deskriptif	128
3.13.2	Analisis Inferensi	129

3.13.2.1	Analisis Regresi Berganda	130
3.14	Kesimpulan	134
BAB 4 DAPATAN DAN ANALISIS DATA KAJIAN		
4.1	Pengenalan	135
4.2	Data-data Deskriptif	137
4.2.1	Profil Responden Kajian	137
4.2.2	Analisis Data-data Pemboleh Ubah (bilangan, skor min, sisihan piawai dan tahap bagi setiap pemboleh ubah)	138
4.2.2.1	Tahap Kepimpinan Guru	138
4.2.2.2	Tahap dalam Elemen Penambahbaikan Budaya Sekolah	147
4.3	Analisis Inferens (Regresi)	152
4.3.1	Pemboleh Ubah Kepimpinan Guru yang Menyumbang Kepada Penambahbaikan Budaya Sekolah	153
4.3.2	Pengesanan Normaliti dan Multikolineariti Pemboleh Ubah Kepimpinan Guru	154
4.3.3	Pengaruh Kepimpinan Guru Terhadap Penambahbaikan Budaya Sekolah	157
4.3.4	Faktor dalam Kepimpinan Guru yang Mempengaruhi Penambahbaikan Budaya Sekolah	159
4.4	Kesimpulan	162
BAB 5 RUMUSAN, PERBINCANGAN DAN CADANGAN		
5.1	Pengenalan	164
5.2	Ringkasan Kajian	165
5.3	Perbincangan	167
5.3.1	Tahap Kepimpinan Guru	167

5.3.1.1	Tahap dalam Pengajaran dan Pembelajaran	168
5.3.1.2	Tahap Kemahiran Kepimpinan	171
5.3.1.3	Tahap Membangunkan Organisasi	174
5.3.1.4	Tahap Budaya Kerjasama	176
5.3.1.5	Tahap Hubungan dan Kerjasama dengan Komuniti	178
5.3.2	Tahap Penambahbaikan Budaya Sekolah	180
5.3.2.1	Tahap Kolaborasi Profesional	181
5.3.2.2	Tahap Hubungan dengan Rakan Sejawat	183
5.3.2.3	Tahap Efikasi Diri	184
5.3.3	Pengaruh Kepimpinan Guru Terhadap Penambahbaikan Budaya Sekolah	185
5.3.3.1	Komponen Kepimpinan Guru yang Menyumbang kepada Penambahbaikan Budaya Sekolah	186
5.4	Implikasi Kajian	188
5.4.1	Implikasi Teoritikal	189
5.4.2	Implikasi Praktikal	191
5.4.3	Sumbangan Kajian Terhadap Teori	193
5.5	Cadangan	196
5.5.1	Cadangan Kepada Guru	196
5.5.2	Cadangan Kepada Sekolah	197
5.5.3	Cadangan Kepada PPD/JPN/KPM	197
5.6	Cadangan Kajian Lanjutan	198
5.7	Kesimpulan	200



05-4506832



pustaka.upsi.edu.my



Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah



PustakaTBainun



ptbupsi
xiii

RUJUKAN

201

LAMPIRAN

217



05-4506832



pustaka.upsi.edu.my



Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah



PustakaTBainun



ptbupsi



05-4506832



pustaka.upsi.edu.my



Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah



PustakaTBainun



ptbupsi



SENARAI JADUAL

No. Jadual		Muka Surat
1.1	Pembinaan Kerangka Konseptual berdasarkan Teori / Model berkaitan	17
2.1	Konsep Kepimpinan Guru	33
2.2	Jadual Matriks Antara Pengkaji-pengkaji	47
2.3	Jadual Matriks antara Pengkaji-pengkaji	69
3.1	Bilangan guru di setiap negeri di Malaysia (KPM,2016)	95
3.2	Bilangan Guru Sekolah Rendah Kebangsaan dan Sekolah Rendah Kebangsaan di setiap Pejabat Pendidikan Daerah di Selangor (JPN Selangor, 2016)	96
3.3	Parameter sampel kajian	99
3.4	Persampelan sistematik dalam pemilihan sekolah	100
3.5	Skala Likert 5 Mata untuk konstruk Kepimpinan Guru dan Penambahbaikan Budaya Sekolah	106
3.6	Penskoran I-CVI Berdasarkan Penilaian Pakar Terhadap Kepimpinan Guru dan Penambahbaikan Budaya Sekolah	110
3.7	Skema Kebolehpercayaan dan Pengguguran Item Kajian Rintis	115
3.8	Pengguguran Item Selepas Kajian Rintis (Kebolehpercayaan Cronbach Alpha)	116
3.9	Goodness-of-Fit Model dengan Menggunakan Indeks Fit untuk Analisis Faktor Eksploratori (EFA)	118
3.10	Kesesuaian Penggunaan Analisis Faktor dan Keseragaman Item KMO dan Bartlett's Test Terhadap Pemboleh Ubah Kepimpinan Guru	119
3.11	Nilai Keseragaman Item Kepimpinan Guru	120
3.12	Jumlah Varian yang Diterangkan untuk Pemboleh Ubah Kepimpinan Guru	123
3.13	Pemboleh Ubah Kepimpinan Guru Kaedah Eksploratori Putaran Varimax	125
3.14	Pengguguran Item Selepas Putaran Varimax dalam Pemboleh Ubah Kepimpinan Guru	126
3.15	Interpretasi Skor Min bagi Tahap Kepimpinan Guru dan Penambahbaikan Budaya Sekolah	129



3.16	Objektif Kajian serta Analisis yang Digunakan	131
4.1	Profil Responden Kajian	137
4.2	Julat Skor Min	139
4.3	Tahap Kepimpinan Guru	140
4.4	Skor Min, Frekuensi, dan Peratusan bagi Komponen – Komponen dalam Kepimpinan Guru	141
4.5	Skor Min dan Sisihan Piawai Setiap Item dalam Komponen Pengajaran dan Pembelajaran	142
4.6	Skor Min dan Sisihan Piawai Setiap Item dalam Komponen Kemahiran Kepimpinan	143
4.7	Skor Min dan Sisihan Piawai Setiap Item dalam Komponen Membangunkan Organisasi	144
4.8	Skor Min dan Sisihan Piawai Setiap Item dalam Komponen Budaya Kerjasama	145
4.9	Skor Min dan Sisihan Piawai Setiap Item dalam Komponen Hubungan dan Kerjasama dengan Komuniti	147
4.10	Tahap dalam Elemen Penambahbaikan Budaya Sekolah	148
4.11	Skor Min, Frekuensi, dan Peratusan bagi Komponen – Komponen dalam Penambahbaikan Budaya Sekolah	149
4.12	Skor Min dan Sisihan Piawai Setiap Item dalam Komponen Kolaborasi Profesional	150
4.13	Skor Min dan Sisihan Piawai Setiap Item dalam Komponen Hubungan dengan Rakan Sejawat	151
4.14	Skor Min dan Sisihan Piawai Setiap Item dalam Komponen Efikasi Diri	152
4.15	Min, Sisihan Piawai Kecerunan dan Kepencongan bagi Pemboleh Ubah Kepimpinan Guru	154
4.16	Analisis Korelasi ‘Pearson Product Moment’ bagi Pemboleh Ubah Bebas Kepimpinan Guru terhadap Penambahbaikan Budaya Sekolah	156
4.17	Nilai faktor inflasi varian dan nilai tolerance bagi setiap komponen dalam pemboleh ubah kepimpinan guru	157
4.18	Analisis Regresi Pelbagai (Enter) bagi Pemboleh Ubah Bebas Kepimpinan Guru yang Mempengaruhi Penambahbaikan Budaya Sekolah	158



4.19	Analisis Regresi Pelbagai (Enter) bagi Komponen dalam Pemboleh Ubah Bebas Kepimpinan Guru yang Mempengaruhi Penambahbaikan Budaya Sekolah	160
4.20	Ringkasan Keputusan Ujian Hipotesis	161





SENARAI RAJAH

No. Rajah		Muka Surat
1.1	Kerangka Konseptual Kajian	16
2.1	Model Kepimpinan Guru (Danielson, 2006)	39
2.2	Model Sfera Kepimpinan Guru untuk Pembelajaran (Fairman dan Mackenzie, 2014)	45
2.3	Model Penambahbaikan Budaya Sekolah (Cavanaugh dan Dellar, 1998)	64
3.1	Populasi dan Sampel Guru yang Digunakan dalam Kajian	98
3.2	Carta Aliran Prosedur Kajian	107
4.1	Plot Kumulatif Kebarangkalian bagi Residual Piawai Kepimpinan Guru	154
4.2	Plot Sebaran bagi Skor yang Diramalkan dengan Residual Piawai	155



**SENARAI SINGKATAN**

AK	Kemahiran Kepimpinan
AKEPT	Akademi Kepimpinan Pengajian Tinggi
BK	Budaya Kerjasama
CPD	Program Pembangunan Profesional Berterusan
EFA	Analisis Faktor Eksploratori
EPRD	Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan
GPN	Gred Purata Nasional
HK	Kerjasama dengan Komuniti dan Pihak Luar
I-CVI	<i>The Content Validity Index for Item</i>
JPN	Jabatan Pendidikan Negeri
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
KP	Kolaborasi Profesional
LDP	Latihan Dalam Perkhidmatan
NRGS	<i>Niche Research Grant Scheme</i>
OP	Pembangunan Organisasi
PDP	Pengajaran dan Pembelajaran
PP	Penambahbaikan dalam Pengajaran dan Pembelajaran
PPD	Pejabat Pendidikan Daerah
PPP	Pegawai Perkhidmatan Pendidikan
PPPM	Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia
SCTS	<i>School Culture Triage Survey</i>
SEM	<i>Structural Equation Modeling</i>
SGM	Standard Guru Malaysia
SPSS	<i>Statistical Packages For The Social Science</i>
TLSS	<i>Teacher Leadership School Survey</i>
TP	Teladan yang Terbaik dan Pemimpin yang Dirujuk
UPSR	Ujian Penilaian Sekolah Rendah





SENARAI LAMPIRAN

A	Instrumen Asal	201
B	Instrumen Kajian	216
C	Borang dan Surat Kesahan Pakar	228
D	Surat-surat Kebenaran	257
E	Senarai Penerbitan dan Seminar	275





BAB 1

PENDAHULUAN



1.1 Pengenalan

Kepimpinan guru dan penambahbaikan budaya sekolah merupakan tulang belakang bagi kejayaan bagi sesebuah sekolah. Sekolah yang berjaya mempunyai pemimpin sekolah yang kompeten berbanding dengan sekolah yang tidak berjaya kerana tidak mempunyai pemimpin yang kompeten (Huber, 2004). Justeru, sekolah yang berbudaya positif sudah tentu didasari kepimpinan guru yang berwibawa (Yaakob & Yahya, 2012). Dalam usaha untuk meningkatkan kecemerlangan dalam pendidikan, guru itu sendiri perlu menonjolkan diri dari segi kepimpinan. Menurut Barth (2002), guru adalah pemimpin yang berperanan sebagai agen perubahan. Di era globalisasi ini, guru perlulah sentiasa menggerakkan diri seiring dengan perubahan dalam sistem pendidikan negara. Seseorang guru perlulah meningkatkan pencapaian murid,





membina efikasi sendiri serta meningkatkan pengalaman dalam pengajaran untuk pembangunan kurikulum (Sawchuck, 2011).

Guru perlu faham bahawa kepimpinan tidak hanya terletak di bahu pentadbir sekolah sahaja. Kepimpinan tidak hanya merujuk kepada para guru yang memegang sesuatu jawatan di sekolah. Malahan, guru mungkin tidak sedar saat seseorang guru itu melangkah ke sekolah, maka, kepimpinan guru itu akan menonjol sendiri. Guru-guru yang menunjukkan keyakinan diri dapat meningkatkan amalan pengajaran (Ware & Kitsantas, 2007). Justeru itu, adalah sangat penting untuk para guru memahami kepimpinan guru. Hakikatnya, amalan kepimpinan dapat meningkatkan kualiti pembelajaran murid (Siti Aida, 2011). Hasil kajian oleh Azhar, Ramli, Zaidatol, dan Soaib (2016) berkaitan penambahbaikan sekolah mendapati kepimpinan adalah faktor utama untuk sekolah meningkat.



Kepimpinan guru dapat membentuk budaya sekolah yang cemerlang. Berdasarkan kajian Roby (2011) yang menunjukkan bahawa guru sebagai pemimpin tidak rasmi di sekolah mempunyai potensi untuk mempengaruhi budaya sekolah dan usaha ini akan seterusnya dapat mempengaruhi budaya pembelajaran berterusan untuk pelajar. Sekolah yang mempunyai budaya belajar yang berkesan mempunyai guru-guru yang sentiasa mengeratkan kerjasama, memiliki perkongsian matlamat yang jelas, melibatkan diri secara aktif, bersedia membantu meningkatkan pelajaran pelajar (Wan Hanum Suraya, 2015). Selain itu, sekolah yang bercirikan budaya kolaboratif dan responsif kepada perubahan merupakan organisasi yang sihat (Abdul Ghani & Tang, 2006). Justeru, kajian berkaitan penambahbaikan budaya sekolah adalah sesuai





dilaksanakan bagi melihat kepimpinan guru yang dapat mempengaruhi penambahbaikan budaya sekolah yang positif.

1.2 Latar Belakang Masalah

Sistem pendidikan di Malaysia kini telah mengorak langkah untuk mencapai kualiti pendidikan yang tinggi di mata dunia. Ini bertepatan dengan penggubalan Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013 – 2025 (PPPM). Bagi membangunkan sistem pendidikan bertaraf dunia dan melahirkan insan yang berkualiti, hasrat murni ini tidak harus dipandang sepi oleh semua warga dan masyarakat (KPM,2012). Antara matlamat PPPM dalam mentransformasikan sistem pendidikan adalah meningkatkan profesionalisme dan kualiti guru.

Bagi merealisasikan aspirasi ini, bekas Timbalan Perdana Menteri merangkap Menteri Pendidikan Malaysia, Tan Sri Dato' Muhyiddin bin Hj Mohd Yassin menyatakan dalam teks ucapan sempena sambutan Hari Guru 2014:

Tugas dan tanggungjawab besar yang terletak di bahu para guru menuntut komitmen yang tinggi khususnya dalam menghadapi persaingan global yang menuntut perubahan dinamik dalam sistem pendidikan. Guru juga perlu





sentiasa menambah nilai intelektualnya kerana guru merupakan agen perubahan dalam menghasilkan modal insan yang diperlukan oleh negara.

Ini jelas menunjukkan nilai intelektual guru yang turut meliputi kepimpinan guru secara amnya dalam merealisasikan matlamat PPPM dalam Anjakan Keempat iaitu mentransformasikan profesion keguruan menjadi profesion pilihan. Guru merupakan agen perubahan di mana guru perlu memainkan peranan di sekolah bagi merealisasikan matlamat sekolah. Guru bukan sahaja perlu memainkan peranan di dalam bilik darjah malah di luar bilik darjah sama ada dengan rakan sejawat, dengan pihak pentadbir mahupun dengan ibu bapa. Peranan yang ditunjukkan oleh guru merupakan aspek kepimpinan yang perlu ditonjolkan bagi membantu membangunkan organisasi sekolah. Menurut Harris dan Muijs (2003), kepimpinan guru memberikan kesan positif terhadap pembangunan organisasi sekolah.

Dalam Anjakan Keempat PPPM, pelaksanaan program Pembangunan Profesional Berterusan (CPD) sejak tahun 2013 membantu guru untuk meningkatkan kemahiran mereka selaras dengan kecekapan para guru pada masa kini. Program ini dilaksanakan oleh pihak IPG kepada Pegawai Perkhidmatan Pendidikan (PPP). Antara matlamat utama CPD adalah meningkatkan kualiti guru dan kepimpinan serta pengurusan pendidikan secara berterusan. CPD adalah usaha bersepadu bagi memastikan PPP melengkapi diri atau dilengkapi dengan pengetahuan profesional, kemahiran profesional dan nilai serta amalan profesional keguruan melalui program Latihan Dalam Perkhidmatan (LDP) yang terancang berteraskan





pembangunan kompetensi, pembelajaran berterusan dan laluan kerjaya (IPG Kampus Ilmu Khas, 2014). Di sini jelas menunjukkan CPD melalui program LDP yang dilaksanakan mampu menerap ciri-ciri kepimpinan guru di sekolah kerana guru dilatih dan didedahkan dengan pelbagai pembaharuan dalam pendidikan yang perlu dilaksanakan di sekolah. Secara tidak langsung, kepimpinan guru akan terserlah apabila guru yang telah menjalani program LDP itu melaksanakan pengetahuan baru di sekolah. Namun, kefahaman tentang kepimpinan guru tidak dijelaskan secara mendalam dalam program tersebut.

Kepimpinan guru dikukuhkan lagi dengan adanya dokumen Standard Guru Malaysia (SGM). SGM menggariskan kompetensi profesional yang patut dicapai oleh guru, dan keperluan yang patut disediakan oleh agensi dan institusi latihan perguruan bagi membantu guru mencapai tahap kompetensi yang ditetapkan. Dokumen ini disediakan sebagai panduan dan rujukan kepada guru, pendidik guru, agensi dan institusi latihan perguruan dalam usaha untuk melahirkan dan melestarikan guru berkualiti. Dokumen ini akan disemak semula secara berkala bagi tujuan penambahbaikan berterusan (Standard Guru Malaysia, 2009). Namun, tiga komponen utama dalam SGM meliputi pengetahuan, kemahiran dan nilai tidak diterangkan secara jelas mengenai atribut kepimpinan guru walaupun pada dasarnya SGM digubal untuk mengenal pasti tahap kompetensi guru melalui tiga komponen tersebut. Maka, kajian berkaitan kepimpinan guru perlu dijalankan.

Kajian berkaitan kepimpinan guru perlu dijalankan bagi melihat kepimpinan guru yang tidak hanya terhad dalam bilik darjah. Kepimpinan guru juga boleh dilihat melalui kepimpinan guru dengan rakan sejawat, kepimpinan guru dalam organisasi





sekolah, kepemimpinan guru dalam budaya kerjasama, kepemimpinan guru melalui hubungan dengan komuniti serta kepemimpinan guru dengan menjadi pemimpin yang dirujuk. Kajian oleh Danielson (2006) mendapati bahawa kepemimpinan guru berlaku di semua peringkat termasuklah dalam bilik darjah. Oleh itu, kajian berkaitan kepemimpinan guru wajar dilakukan.

Budaya sekolah yang berbeza mempengaruhi prestasi sesebuah sekolah dari segi pencapaian akademik murid dan kepemimpinan guru (Wan Hanum Suraya, 2015). Budaya sekolah yang positif akan menghasilkan kesan yang positif kepada pencapaian sekolah (Yaakob & Yahya, 2012). Berdasarkan kajian tersebut, budaya sekolah dipengaruhi oleh pencapaian murid, prestasi sekolah, dan kepemimpinan guru. Apabila kepemimpinan guru itu menonjol, maka, prestasi pelajar dalam akademik dapat ditingkatkan. Selain itu, Schein (2004) turut menjelaskan pembentukan budaya sekolah merupakan perkara utama yang perlukan dilakukan oleh guru sebagai pemimpin di sekolah. Sufean (2014) menyokong kenyataan Schein (2004) dalam kajiannya berkaitan budaya sekolah iaitu guru yang mengamalkan kepemimpinan di sekolah menunjukkan faktor yang kuat dalam membentuk budaya sekolah yang positif. Hasilnya, budaya sekolah yang positif dapat diwujudkan. Namun, untuk mengenal pasti kepemimpinan guru yang mempengaruhi penambahbaikan budaya sekolah memerlukan kajian yang lebih mendalam.





1.3 Penyataan Masalah

Kepimpinan di peringkat sekolah sering dikaitkan dengan pengetua, guru besar, kuasa, autoriti dan kawalan (Muhammad Faisal, Norfariza, Shahril @ Charil, & Faisol, 2011). Sedangkan guru juga memainkan peranan penting dalam kepimpinan guru di sekolah. Kebanyakan guru yang mengamalkan peranan kepimpinan guru tidak melihat diri mereka sebagai pemimpin kerana beranggapan bahawa istilah kepimpinan guru adalah untuk guru yang mempunyai tugas formal yang berjawatan seperti pengetua dan guru besar (Angelle & DeHart, 2011). Menurut Katzenmeyer dan Moller (2001), guru hanya memberi tumpuan kepada pengajaran dan pembelajaran berbanding dengan pengurusan sekolah. Walhal, kepelbagaian peranan guru di sekolah sebenarnya merupakan kepimpinan guru (Noriati, Boon, & Wong, 2010).

Di Malaysia, perlu ada kajian yang mengupas dengan lebih mendalam tentang kepimpinan guru. Pada hari ini, kepimpinan guru adalah sangat penting kerana guru dilihat bukan sahaja perlu ada kepimpinan dalam bilik darjah tetapi juga dalam sekolah dan di luar bagi meningkatkan pencapaian sekolah dan pembelajaran pelajar (Katzenmeyer & Moller, 2001; York-Barr & Duke, 2004; Danielson, 2006). Kepimpinan guru pada masa kini memerlukan guru menjadi agen perubahan dalam melaksanakan transformasi sekolah menuju ke arah sekolah abad ke-21. Tambahan, kajian tentang kepimpinan guru dalam konteks di Malaysia perlu dijalankan untuk mengenal pasti amalan kepimpinan guru di Malaysia.





Selain itu, sistem pendidikan Malaysia sedang mengalami anjakan perubahan. Bagi menyediakan modal insan pada masa akan datang, PPPM 2013 – 2025 telah mencadangkan tujuh strategi bagi mentransformasikan sistem pendidikan negara yang dapat meningkatkan pencapaian pelajar serta menghasilkan guru yang berkualiti. Kepimpinan guru berkait rapat dengan kejayaan sesebuah sekolah (Katzenmeyer & Moller, 2001; Wayne & Youngs, 2003; Harris & Muijs, 2003; Crowther, Margaret, & Leonne, 2009). Berdasarkan kenyataan tersebut, kepimpinan guru perlu dilihat sebagai salah satu strategi yang dapat melahirkan guru yang berkualiti serta meningkatkan pencapaian pelajar secara holistik.

Kepimpinan guru dan budaya sekolah merupakan dua elemen yang penting dalam kejayaan sesebuah sekolah (Kabler, 2013). Terdapat kajian di luar negara yang menyokong kepentingan kepimpinan guru dan penambahbaikan budaya sekolah, tetapi hubungan di antara kedua-dua elemen itu tidak dikupas dengan sedalamnya (Danielson, 2007; Adeogun & Olisaemeka, 2011; Sawchuck, 2011). Pengkaji memberi fokus kepada kajian tentang hubungan budaya sekolah dan pencapaian murid (Adeogun & Olisaemeka, 2011). Selain itu, terdapat kajian yang memberi fokus tentang hubungan antara budaya sekolah dengan pencapaian pelajar (Schmerler, Mhatre, Stacy, Patrizio, Winkler, & Groves, 2009; Sawchuck, 2011). Di Malaysia, kajian berkaitan kepimpinan guru memberi fokus kepada kepimpinan pentadbir (Habib & Zaimah, 2012; Mohd Ibrahim, Mohammed Sani & Mustapa, 2015; Rosnarizah & Hussein 2015). Kajian yang memberi fokus kepada kepimpinan guru biasa adalah terhad (Rahmad Sukor & Shahrir, 2005; Muhammad Faisal et al., 2011; Siti Aida, 2011). Berdasarkan pembacaan pengkaji, kajian berkaitan pengaruh

